

De Ruyterweg 21

Vrouwe Fortuna

Net na de Leidsebuurt en na de spoorbomen bij de Westergracht begint De Ruyterweg, doorlopend tot aan de Westelijke Randweg. Een wijkje dat een stuk jonger is dan de Leidsebuurt. De meeste huizen hier dateren uit de jaren dertig van de vorige eeuw. Nummer 21 werd in 1934 in de krant als nieuw aangeboden.

De Ruyterweg is vernoemd naar Michiel Adriaenszoon de Ruyter (1607 – 1676). Vrijwel iedereen heeft bij geschiedenisles op school zijn naam wel eens voorbij horen komen. Een beroemde Nederlandse vlootvoogd uit de tijd dat Nederland in oorlog was met Engeland, de zogenaamde Engelse zeeoorlogen.

Ook in andere zeeslagen behaalde hij veel roem. Mij staat het verhaal van de Tocht naar Chatham in 1667 goed bij. De geschiedenisleraar vertelde hier heel beeldend over. De Engelsen hadden hun grote oorlogsschepen bij de marine-werven van Chatham liggen, een zijrivier van de Theems. In die tijd schoten de vredesbesprekingen met Engeland helemaal niet op en raadspensionaris Johan de Wit besloot tot actie. Daartoe moest de Nederlandse vloot onder leiding van admiraal De Ruyter de Engelse vloot bij Chatham

vernietigen. De expeditie leidde tot een beslissende overwinning, die veelal als de zwaarste maritieme nederlaag uit de Britse geschiedenis wordt beschouwd. Na deze vernedering werd de vrede snel door de Britten getekend.

Nog voor deze expeditie behaalde De Ruyter met zijn gloednieuwe vlaggenschip *De Zeven Provinciën* in 1666, door behendig te manoeuvreren, een grote overwinning. De Britten waren volkomen verrast door zijn handelen. Naderhand zou dit de grootste zeeslag blijken te zijn uit het hele zeiltijdperk en had De Ruyter voorgoed zijn reputatie gevestigd als groot admiraal.

Op de gevelsteen boven de entree van nummer 21 is een indrukwekkend zeilschip onder volle zeilen afgebeeld; wellicht naar het voorbeeld van *De Zeven Provinciën*. Daarnaast is *Vrouwe Fortuna* in het beeld opgenomen. Fortuna was de Romeinse godin van zowel de overwinning als van geluk en ongeluk. Een wispelturige godin die zich op een bol in evenwicht probeert te houden. De bol staat symbool van de onzekerheid (wankelmoedigheid). Ze houdt een opbollend zeil vast waarmee ze al balancerend de wind probeert te vangen. Ook weer een symbool van het onzekere lot waaraan de mens zich overgeeft.

De combinatie van Fortuna en het 17de -eeuwse schip *De Zeven Provinciën* en de straatnaam De Ruyterweg heeft zeer waarschijnlijk te maken met de roemruchte overwinning van De Ruyter in 1666 waarbij vooral de wind een belangrijke rol heeft gespeeld. Admiraal De Ruyter wist van die omstandigheden veel beter te profiteren dan zijn tegenstander, de Engelsen. Fortuna was De Ruyter tijdens de zeeslag goed gezind; alles viel de goede kant uit.

Het is een prachtige en gedetailleerde gevelsteen.

Bron: Wikipedia (CC-BY-SA Licentie)